

I

(Zakonodavni akti)

UREDBE

UREDBA (EU) 2020/558 EUROPSKOG PARLAMENTA I VIJEĆA

od 23. travnja 2020.

o izmjeni uredbi (EU) br. 1301/2013 i (EU) br. 1303/2013 u pogledu posebnih mjera radi pružanja iznimne fleksibilnosti za korištenje europskih strukturnih i investicijskih fondova u odgovoru na izbijanje bolesti COVID-19

EUROPSKI PARLAMENT I VIJEĆE EUROPSKE UNIJE,

uzimajući u obzir Ugovor o funkcioniranju Europske unije, a posebno njegov članak 177., članak 178. i članak 322. stavak 1. točku (a),

uzimajući u obzir prijedlog Europske komisije,

nakon prosljeđivanja nacrtu zakonodavnog akta nacionalnim parlamentima,

uzimajući u obzir mišljenje Revizorskog suda ⁽¹⁾,

nakon savjetovanja s Europskim gospodarskim i socijalnim odborom,

nakon savjetovanja s Odborom regija,

u skladu s redovnim zakonodavnim postupkom ⁽²⁾,

budući da:

- (1) Posljedice izbijanja bolesti COVID-19 pogodile su države članice na dosad nezabilježen način. Trenutačna javnozdravstvena kriza otežava rast u državama članicama zbog čega se povećava ozbiljan manjak likvidnosti koji je posljedica iznenadnog i znatnog povećanja javnih ulaganja potrebnih za njihove sustave zdravstvene skrbi i druge sektore njihovih gospodarstava. To je dovelo do izvanredne situacije na koju je potrebno odgovoriti posebnim mjerama.
- (2) Kako bi se odgovorilo na utjecaj javnozdravstvene krize, uredbe (EU) br. 1301/2013 ⁽³⁾ i (EU) br. 1303/2013 ⁽⁴⁾ Europskog parlamenta i Vijeća već su izmijenjene Uredbom (EU) 2020/460 Europskog parlamenta i Vijeća ⁽⁵⁾ te je omogućena veća fleksibilnost u provedbi programa koji se podupiru iz Europskog fonda za regionalni razvoj („EFRR”), Europskog socijalnog fonda („ESF”) i Kohezijskog fonda (zajedno „fondovi”) te Europskog fonda za

⁽¹⁾ Mišljenje od 14. travnja 2020. (još nije objavljeno u Službenom listu).

⁽²⁾ Stajalište Europskog parlamenta od 17. travnja 2020. (još nije objavljeno u Službenom listu) i odluka Vijeća od 22. travnja 2020.

⁽³⁾ Uredba (EU) br. 1301/2013 Europskog parlamenta i Vijeća od 17. prosinca 2013. o Europskom fondu za regionalni razvoj i o posebnim odredbama o cilju „Ulaganje za rast i radna mjesta” te stavljanju izvan snage Uredbe (EZ) br. 1080/2006 (SL L 347, 20.12.2013., str. 289.).

⁽⁴⁾ Uredba (EU) br. 1303/2013 Europskog parlamenta i Vijeća od 17. prosinca 2013. o utvrđivanju zajedničkih odredbi o Europskom fondu za regionalni razvoj, Europskom socijalnom fondu, Kohezijskom fondu, Europskom poljoprivrednom fondu za ruralni razvoj i Europskom fondu za pomorstvo i ribarstvo i o utvrđivanju općih odredbi o Europskom fondu za regionalni razvoj, Europskom socijalnom fondu, Kohezijskom fondu i Europskom fondu za pomorstvo i ribarstvo te o stavljanju izvan snage Uredbe Vijeća (EZ) br. 1083/2006 (SL L 347, 20.12.2013., str. 320.).

⁽⁵⁾ Uredba (EU) 2020/460 Europskog parlamenta i Vijeća od 30. ožujka 2020. o izmjeni uredaba (EU) br. 1301/2013, (EU) br. 1303/2013 i (EU) br. 508/2014 s obzirom na posebne mjere za mobilizaciju ulaganja u zdravstvene sustave država članica i u druge sektore njihovih gospodarstava u odgovoru na izbijanje bolesti COVID-19 (Investicijska inicijativa kao odgovor na koronavirus) (SL L 99, 31.3.2020., str. 5.).

pomorstvo i ribarstvo („EFPR”). Kako bi se doprinijelo djelotvornom odgovoru na trenutačnu javnozdravstvenu krizu, opseg potpore iz EFRR-a znatno je proširen.

- (3) Međutim, pogoršavaju se ozbiljni negativni učinci na gospodarstva i društva Unije. Stoga je potrebno državama članicama pružiti iznimnu dodatnu fleksibilnost povećanjem mogućnost mobiliziranja svih neiskorištenih sredstava iz fondova kako bi mogle odgovoriti na dosad nezabilježenu javnozdravstvenu krizu.
- (4) Kako bi se smanjilo opterećenje javnih proračuna zbog odgovora na javnozdravstvenu krizu, državama članicama trebalo bi iznimno omogućiti da za programe kohezijske politike zatraže stopu sufinanciranja od 100 % koja se primjenjuje za obračunsku godinu 2020.–2021. u skladu s proračunskim odobrenim sredstvima i ovisno o raspoloživom financiranju. Na temelju procjene primjene navedene iznimne stope sufinanciranja Komisija bi mogla predložiti produljenje te mjere.
- (5) Kako bi se državama članicama pružila dodatna fleksibilnost pri preraspodjeli sredstava u cilju pružanja prilagođenih odgovora na javnozdravstvenu krizu, trebalo bi uvesti ili povećati mogućnosti prijenosa financijskih sredstava između EFRR-a, ESF-a i Kohezijskog fonda u okviru cilja „Ulaganje za rast i radna mjesta”. Osim toga, zbog sveobuhvatnog utjecaja javnozdravstvene krize državama članicama trebalo bi iznimno povećati mogućnosti prijenosa iz jedne kategorije regija u drugu, poštujući ciljeve Ugovora u pogledu kohezijske politike. Ti prijenosi ne bi trebali utjecati na sredstva u okviru cilja „Europska teritorijalna suradnja”, dodatno dodijeljena sredstva za najudaljenije regije, potporu Inicijativi za zapošljavanje mladih i Fond europske pomoći za najpotrebitije.
- (6) Kako bi se državama članicama omogućilo da brzo iskoriste raspoloživa sredstva kako bi odgovorile na izbijanje bolesti COVID-19 i s obzirom na to da je zbog uznapredovale faze provedbe programskog razdoblja 2014.–2020. preraspodjela sredstava moguća samo za sredstva raspoloživa u okviru programiranja za 2020., opravdano je iznimno izuzeti države članice od potrebe za ispunjavanjem zahtjeva za tematsku koncentraciju u preostalom programskom razdoblju.
- (7) Kako bi se državama članicama omogućilo da se usredotoče na potreban odgovor na izbijanje bolesti COVID-19 i kako bi se smanjilo administrativno opterećenje, trebalo bi pojednostavniti određene postupovne zahtjeve povezane s provedbom programa i revizijama. Osobito, sporazume o partnerstvu ne bi trebalo mijenjati u preostalom programskom razdoblju, ni radi evidentiranja prethodnih izmjena operativnih programa ni radi uvođenja bilo kakvih drugih promjena. Trebalo bi odgoditi rokove za podnošenje godišnjih izvješća o provedbi za 2019. i dostavu sažetog izvješća Komisije na temelju tih godišnjih izvješća o provedbi. U pogledu fondova i EFPR-a, trebalo bi također izričito predvidjeti proširenje mogućnosti za tijela za reviziju da primjene nestatističke metode uzorkovanja za obračunsku godinu 2019.–2020.
- (8) Primjereno je odrediti da bi prihvatljivost izdataka iznimno trebala biti dopuštena za završene ili potpuno provedene operacije kojima se jačaju kapaciteti za odgovor na krizu u kontekstu izbijanja bolesti COVID-19. Trebalo bi biti moguće odabrati takve operacije čak i prije nego što Komisija odobri potrebnu izmjenu programa. Trebalo bi predvidjeti posebne mehanizme pozivanja na izbijanje bolesti COVID-19 kao više sile u okviru opoziva odobrenih sredstava.
- (9) Radi smanjenja administrativnog opterećenja i kašnjenja u provedbi, kada su potrebne izmjene financijskih instrumenata kako bi se pružio djelotvoran odgovor na javnozdravstvenu krizu, u preostalom programskom razdoblju ne bi više trebalo zahtijevati preispitivanje i ažuriranje ex-ante procjena te ažurirane poslovne planove ili jednakovrijedne dokumente kao popratne dokumente kojima se dokazuje da je pružena potpora korištena u predviđenu svrhu. Trebalo bi proširiti mogućnosti potpore obrtnom kapitalu s pomoću financijskih instrumenata u okviru Europskog poljoprivrednog fonda za ruralni razvoj („EPFRR”).
- (10) Kako bi se osiguralo da države članice mogu u potpunosti iskoristiti potporu iz fondova i EFPR-a, trebalo bi predvidjeti dodatnu fleksibilnost za izračun plaćanja konačne isplate na kraju programskog razdoblja.

- (11) Kako bi se olakšali prijenosi odobreni na temelju ove Uredbe, uvjet utvrđen u članku 30. stavku 1. točki (f) Uredbe (EU, Euratom) 2018/1046 Europskog parlamenta i Vijeća ⁽⁶⁾ u pogledu upotrebe odobrenih sredstava za isti cilj ne bi se trebao primjenjivati na prijenose predložene na temelju ove Uredbe.
- (12) Kako bi se osigurala usklađenost pristupa koji se primjenjuje prema Privremenom okviru za mjere državne potpore u svrhu podrške gospodarstvu u aktualnom izbijanju bolesti COVID-19 te *de minimis* potpore, s jedne strane, s uvjetima za pružanje potpore poduzetnicima u teškoćama u okviru EFRR-a, s druge strane, Uredbu (EU) br. 1301/2013 trebalo bi izmijeniti kako bi se omogućilo dodjeljivanje potpore takvim poduzetnicima u tim posebnim okolnostima.
- (13) S obzirom na to da ciljeve ove Uredbe, odnosno odgovor na posljedice javnozdravstvene krize uvođenjem mjera fleksibilnosti u području pružanja potpore iz europskih strukturnih i investicijskih fondova („ESI fondovi”), ne mogu dostatno ostvariti države članice, nego se zbog opsega i učinaka predloženog djelovanja oni na bolji način mogu ostvariti na razini Unije, Unija može donijeti mjere u skladu s načelom supsidijarnosti utvrđenim u članku 5. Ugovora o Europskoj uniji („UEU”). U skladu s načelom proporcionalnosti utvrđenim u tom članku, ova Uredba ne prelazi ono što je potrebno za ostvarivanje tih ciljeva.
- (14) S obzirom na hitnost situacije povezane s izbijanjem bolesti COVID-19, ova bi Uredba trebala stupiti na snagu na dan objave u *Službenom listu Europske Unije*.
- (15) Uzimajući u obzir izbijanje bolesti COVID-19 i hitnu potrebu za odgovorom na s time povezanu javnozdravstvenu krizu, smatralo se primjerenim predvidjeti iznimku od roka od osam tjedana iz članka 4. Protokola br. 1 o ulozi nacionalnih parlamenata u Europskoj uniji, priloženog UEU-u, Ugovoru o funkcioniranju Europske unije i Ugovoru o osnivanju Europske zajednice za atomsku energiju.
- (16) Uredbe (EU) br. 1303/2013 i (EU) br. 1301/2013 trebalo bi stoga na odgovarajući način izmijeniti,

DONIJELI SU OVU UREDBU:

Članak 1.

Izmjena Uredbe (EU) br. 1301/2013

U članku 3. stavku 3. Uredbe (EU) br. 1301/2013 točka (d) zamjenjuje se sljedećim:

- ”(d) poduzeća s poteškoćama kako su definirana pravilima Unije o državnim potporama; poduzeća koja primaju potporu u skladu s Privremenim okvirom za mjere državne potpore (*) ili uredbama Komisije (EU) br. 1407/2013 (**), (EU) br. 1408/2013 (***) i (EU) br. 717/2014 (****) ne smatraju se poduzećima s poteškoćama za potrebe ove točke;

(*) SL C 91 I, 20.3.2020., str. 1.

(**) Uredba Komisije (EU) br. 1407/2013 od 18. prosinca 2013. o primjeni članaka 107. i 108. Ugovora o funkcioniranju Europske unije na *de minimis* potpore (SL L 352, 24.12.2013., str. 1.).

(***) Uredba Komisije (EU) br. 1408/2013 od 18. prosinca 2013. o primjeni članaka 107. i 108. Ugovora o funkcioniranju Europske unije na potpore *de minimis* u poljoprivrednom sektoru (SL L 352, 24.12.2013., str. 9.).

(****) Uredba Komisije (EU) br. 717/2014 od 27. lipnja 2014. o primjeni članaka 107. i 108. Ugovora o funkcioniranju Europske unije na *de minimis* potpore u sektoru ribarstva i akvakulture (SL L 190, 28.6.2014., str. 45.).”

⁽⁶⁾ Uredba (EU, Euratom) 2018/1046 Europskog parlamenta i Vijeća od 18. srpnja 2018. o financijskim pravilima koja se primjenjuju na opći proračun Unije, o izmjeni uredbi (EU) br. 1296/2013, (EU) br. 1301/2013, (EU) br. 1303/2013, (EU) br. 1304/2013, (EU) br. 1309/2013, (EU) br. 1316/2013, (EU) br. 223/2014, (EU) br. 283/2014 i Odluke br. 541/2014/EU te o stavljanju izvan snage Uredbe (EU, Euratom) br. 966/2012 (SL L 193, 30.7.2018., str. 1.).

Članak 2.

Izmjene Uredbe (EU) br. 1303/2013

Uredba (EU) br. 1303/2013 mijenja se kako slijedi:

1. u dijelu drugom glavi II. dodaje se sljedeće poglavlje:

„Poglavlje V.

Iznimne mjere za korištenje ESI fondova u odgovoru na izbijanje bolesti COVID-19

Članak 25.a

Iznimne mjere za korištenje ESI fondova u odgovoru na izbijanje bolesti COVID-19

1. Odstupajući od članka 60. stavka 1. i članka 120. stavka 3. prvog i četvrtog podstavka, stopa sufinanciranja od 100 % može se, na zahtjev države članice, primijeniti na izdatke prijavljene u zahtjevima za plaćanje tijekom obračunske godine koja počinje 1. srpnja 2020. i završava 30. lipnja 2021. za jednu ili više prioritetnih osi u programu koji se financira iz EFRR-a, ESF-a ili Kohezijskog fonda.

Zahtjevi za izmjenu stope sufinanciranja podnose se u skladu s postupkom za izmjenu programa utvrđenom u članku 30. te se uz njih prilaže revidirani program ili programi. Stopa sufinanciranja od 100 % primjenjuje se samo ako je Komisija odobrila odgovarajuću izmjenu operativnog programa prije predaje konačnog zahtjeva za međuplaćanje u skladu s člankom 135. stavkom 2.

Prije predaje prvog zahtjeva za plaćanje za obračunsku godinu koja počinje 1. srpnja 2021. države članice dostavljaju tablicu iz članka 96. stavka 2. točke (d) podtočke ii., u kojoj se potvrđuje stopa sufinanciranja koja se u obračunskoj godini koja završava 30. lipnja 2020. primjenjivala za prioritete obuhvaćene privremenim povećanjem na 100 %.

2. Kao odgovor na izbijanje bolesti COVID-19, sredstva raspoloživa u okviru programiranja za 2020. za cilj „Ulaganje za rast i radna mjesta” mogu se, na zahtjev države članice, prenijeti između EFRR-a, ESF-a i Kohezijskog fonda, bez obzira na postotke navedene u članku 92. stavku 1. točkama od (a) do (d).

Za potrebe tih prijenosa ne primjenjuju se zahtjevi iz članka 92. stavka 4.

Prijenosi ne utječu na sredstva dodijeljena Inicijativi za zapošljavanje mladih u skladu s člankom 92. stavkom 5. niti na pomoć najugroženijim osobama u okviru cilja „Ulaganje za rast i radna mjesta” u skladu s člankom 92. stavkom 7.

Sredstva koja se u skladu s ovim stavkom prenose između EFRR-a, ESF-a i Kohezijskog fonda koriste se u skladu s pravilima fonda u koji se sredstva prenose.

3. Odstupajući od članka 93. stavka 1. i uz mogućnost predviđenu u članku 93. stavku 2., sredstva raspoloživa u okviru programiranja za 2020. mogu se, na zahtjev države članice, prenijeti iz jedne kategorije regija u drugu u odgovoru na izbijanje bolesti COVID-19.

4. Zahtjevi za prijenose sredstava iz stavaka 2. i 3. ovog članka podnose se u skladu s postupkom za izmjenu programa utvrđenom u članku 30., moraju biti valjano opravdani te se uz njih prilaže revidirani program ili programi u kojima su preneseni iznosi navedeni po fondovima i, prema potrebi, po kategorijama regija.

5. Odstupajući od članka 18. ove Uredbe i uredaba za pojedine fondove, dodijeljena financijska sredstva utvrđena u podnesenim zahtjevima za izmjene programa ili prijenosi prijavljeni u skladu s člankom 30. stavkom 5. ove Uredbe, 24. travnja 2020. ili nakon tog datuma ne podliježu zahtjevima za tematsku koncentraciju iz ove Uredbe ili iz uredaba za pojedine fondove.

6. Odstupajući od članka 16., od 24. travnja 2020. sporazumi o partnerstvu ne mijenjaju se, a izmjene programa ne zahtijevaju izmjenu sporazuma o partnerstvu.

Odstupajući od članka 26. stavka 1., članka 27. stavka 1. i članka 30. stavaka 1 i 2. od 24. travnja 2020. ne provjerava se usklađenost programa i njihove provedbe sa sporazumom o partnerstvu.

7. Za operacije kojima se jačaju kapaciteti za odgovor na krizu u kontekstu izbijanja bolesti COVID-19, kako je navedeno u članku 65. stavku 10. drugom podstavku, ne primjenjuje se članak 65. stavak 6.

Odstupajući od članka 125. stavka 3. točke (b), takve se operacije mogu odabrati za potporu iz EFRR-a ili ESF-a prije odobrenja izmijenjenog programa.

8. Za potrebe članka 87. stavka 1. točke (b), kad se izbijanje bolesti COVID-19 navodi kao viša sila, podaci o iznosima za koje nije bilo moguće podnijeti zahtjev za plaćanje pružaju se na ukupnoj razini po prioritetima za operacije za koje ukupni prihvatljivi troškovi iznose manje od 1 000 000 EUR.

9. Godišnje izvješće o provedbi programa iz članka 50. stavka 1. za 2019. podnosi se do 30. rujna 2020. za sve ESI fondove, odstupajući od rokova propisanih u uredbama za pojedine fondove. Dostavu sažetog izvješća, u skladu s člankom 53. stavkom 1., koje Komisija priprema 2020. može se na odgovarajući način odgoditi.

10. Odstupajući od članka 37. stavka 2. točke (g), kada su radi pružanja djelotvornog odgovora na izbijanje bolesti COVID-19 potrebne izmjene financijskih instrumenata, ne zahtijeva se preispitivanje i ažuriranje ex-ante procjena.

11. Kada se financijskim instrumentima pruža potpora MSP-ovima u obliku obrtnog kapitala u skladu s člankom 37. stavkom 4. drugim podstavkom ove Uredbe, ne zahtijevaju se kao popratni dokumenti novi ili ažurirani poslovni planovi ili jednakovrijedni dokumenti i dokazi kojima se omogućuje provjera da je potpora pružena kroz financijske instrumente korištena u predviđene svrhe.

Odstupajući od Uredbe (EU) br. 1305/2013, takva se potpora može pružiti i iz EPFRR-a u okviru mjera iz Uredbe (EU) br. 1305/2013 koje su relevantne za provedbu financijskih instrumenata. Takvi prihvatljivi izdaci ne smiju prelaziti 200 000 EUR.

12. Za potrebe članka 127. stavka 1. drugog podstavka izbijanje bolesti COVID-19 je opravdani slučaj, na koji se tijela za reviziju mogu na temelju svoje stručne prosudbe pozvati, za primjenu nestatističke metode uzorkovanja za obračunsku godinu koja počinje 1. srpnja 2019. i završava 30. lipnja 2020.

13. Za potrebe primjene članka 30. stavka 1. točke (f) Uredbe (EU, Euratom) 2018/1046 Europskog parlamenta i Vijeća (*), uvjet upotrebe odobrenih sredstava za isti cilj ne primjenjuje se na prijenose iz stavaka 2. i 3. ovog članka.

(*) Uredba (EU, Euratom) 2018/1046 Europskog parlamenta i Vijeća od 18. srpnja 2018. o financijskim pravilima koja se primjenjuju na opći proračun Unije, o izmjeni uredbi (EU) br. 1296/2013, (EU) br. 1301/2013, (EU) br. 1303/2013, (EU) br. 1304/2013, (EU) br. 1309/2013, (EU) br. 1316/2013, (EU) br. 223/2014, (EU) br. 283/2014 i Odluke br. 541/2014/EU te o stavljanju izvan snage Uredbe (EU, Euratom) br. 966/2012 (SL L 193, 30.7.2018., str. 1.).”;

2. u članku 130. dodaje se sljedeći stavak:

„3. Odstupajući od stavka 2., doprinos iz fondova ili EFPR-a putem plaćanja konačne isplate za svaki od prioriteta po fondu i po kategoriji regija u konačnoj obračunskoj godini ne smije prelaziti za više od 10 % doprinos iz fondova ili EFPR-a za svaki od prioriteta po fondu i po kategoriji regija kako je utvrđeno u odluci Komisije kojom se odobrava operativni program.

Doprinos iz fondova ili EFPR-a putem plaćanja konačne isplate u konačnoj obračunskoj godini ne smije prelaziti prijavljene prihvatljive javne rashode ili doprinos iz svakog fonda i kategorije regija za svaki od operativnih programa kako je utvrđeno u odluci Komisije kojom se odobrava operativni program, ovisno o tome što je niže.”.

Članak 3.

Završne odredbe

Ova Uredba stupa na snagu na dan objave u *Službenom listu Europske unije*.

Ova je Uredba u cijelosti obvezujuća i izravno se primjenjuje u svim državama članicama.

Sastavljeno u Bruxellesu 23. travnja 2020.

Za Europski parlament

Predsjednik

D.M. SASSOLI

Za Vijeće

Predsjednik

G. GRLIĆ RADMAN
